

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

6 juni 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, HUISVESTING EN STEDELIJK BELEID

Interpellatie van mevrouw Hilde De Lobel tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken, over het statuut van gepensioneerde lokale mandatarissen

Interpellatie van de heer Eddy Schuermans tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken, over de wegenisvergoeding
Met redenen omklede moties

Interpellatie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken, over de toestand in Voeren
Vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over straatterror in Voeren
Met redenen omklede moties

Vraag om uitleg van mevrouw Ann De Martelaer tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken, over de verloning van OCMW-maatschappelijk werkers

Vraag om uitleg van mevrouw Isabel Vertriest tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken, over gemeentelijke investeringen in groenvoorzieningen

Vraag om uitleg van de heer Mathieu Boutsen tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken, over het inzagerecht van gemeenteraadsleden in e-mailberichten aan gemeentebesturen

Vraag om uitleg van de heer Jos Bex tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken, over de loonkostprognoses van de gemeenten ingevolge de politiehervorming

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid

Woensdag 6 juni 2001

VOORZITTER : De heer Jan Penris

– *De interpellatie wordt gehouden om 10.15 uur.*

Interpellatie van mevrouw Hilde De Lobel tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken, over het statuut van gepensioneerde lokale mandatarissen

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw De Lobel tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken, over het statuut van gepensioneerde lokale mandatarissen.

Mevrouw De Lobel heeft het woord.

Mevrouw Hilde De Lobel : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, dit soort interpellaties maakt ons niet erg populair bij het grote publiek. Als het gaat om vergoedingen voor een politiek mandaat, is het voor de bevolking immers altijd teveel. Niettemin zijn er in ons land duizenden lokale mandatarissen die hun taak ernstig opnemen, en die mogen daar mijns inziens een eerlijke vergoeding voor krijgen. Dat principe was ook het uitgangspunt van de nieuwe regeling, die deze vergoedingen merkkelijk verhoogde.

Voor de mandatarissen waarvan het hoofdkomen uit een rust- of overlevingspensioen bestaat, rijst echter een probleem. Wie een rust- of overlevingspensioen geniet, mag dit cumuleren met een bijkomend inkomen tot ongeveer 300.000 frank bruto voor een werknemer of 240.000 frank netto voor een zelfstandige. Deze regeling werd ingevoerd in een periode van grote jeugdwerkloosheid. Destijds was het logisch dat de beschikbare banen zoveel mogelijk naar jongeren zouden gaan. Daarbij wilde men oneerlijke concurrentie op de arbeidsmarkt door goedkopere gepensioneerden tegengaan.

Deze algemene pensioenregeling geldt evenwel ook voor inkomsten uit een politiek mandaat, en daar heb ik het toch moeilijk mee. Er is in dit geval immers geen sprake van oneerlijke concurrentie op de arbeidsmarkt, nog onafgezien van het feit dat de arbeidsmarkt inmiddels helemaal is veranderd. Bij een overschrijding van de maximumgrens met meer dan vijftien percent vervalt het hele pensioen, bij een overschrijding tussen 1 en 15 percent wordt een evenredig deel van het pensioen ingetrokken.

Tot vorig jaar vormde deze regeling voor de lokale mandatarissen in het algemeen geen probleem. Slechts van twee à drie Antwerpse gemeenteraadsleden overschreed het bijkomend inkomen de maximumgrens, en dat kwam omdat ze ook nog een mandaat in een intercommunale hadden. Nog enkele Antwerpse OCMW-raadsleden verkeerden in hetzelfde geval. In andere gemeenten waren er bij mijn weten geen moeilijkheden.

Na de nieuwe regeling hebben de meeste gemeenten de zitpenning verhoogd van 3.000 frank tot 6.000 frank. De vergoeding van de provincie-, gemeente- en OCMW-raadsleden van de middelgrote steden en gemeenten overschrijdt nu gemakkelijk de maximumgrens. Die komt erop neer dat men voor één vergadering per maand kan worden betaald zonder zijn pensioen te verliezen. In de stad Antwerpen haalt een gemiddeld gemeenteraadslid acht vergaderingen per maand, en dan heb ik het nog niet over de mensen die ook nog in een intercommunale zetelen. In de vorige legislatuur vergaderden de OCMW-raadsleden zelfs twintig keer per maand.

Een aantal gemeenteraadsleden beschermen nu hun pensioen door het aanwezigheidsregister niet te tekenen, zodat ze niet worden uitbetaald. Daardoor ontstaan toestanden waarbij er beslissingen worden genomen door mensen die officieel niet aanwezig zijn. Dat is onder meer het geval voor de

De Lobel

vergaderingen van de commissies van het OCMW, die slechts uit vier à vijf leden bestaan. Natuurlijk wordt dan op papier het aanwezigheidsquorum niet gehaald. Mijns inziens kan dit tot juridische problemen leiden. Iemand wiens bijstandsdossier werd afgewezen door een commissie waarvan officieel maar drie van de zeven leden aanwezig waren, kan bijvoorbeeld in beroep gaan. Er bestaan andere mogelijkheden om niet te worden uitbetaald dan nalaten het aanwezigheidsregister te tekenen, maar op dit moment is het wel het meest gebruikte systeem.

Wat de uitvoerende mandaten betreft – de schepenen, de voorzitter van het OCMW en de burgemeester -, werd geprobeerd de toestand recht te zetten door de gemeenten toe te laten het verloren inkomen te compenseren. Deze regeling werd bedacht door minister Peeters en is na een korte schorsing overgenomen door minister Sauwens. Ze biedt misschien een oplossing op individueel vlak, maar loopt volgens mij aan alle kanten mank. Het komt erop neer dat niet de pensioenkas het pensioen uitbetaalt, maar wel de gemeente. Daarvoor bestaat eigenlijk geen enkele reden. De gemeente heeft immers geen enkele schuld ten opzichte van de betrokken gepensioneerden. Hoewel ze in dit verband geen enkele verdienste hebben, levert dit de pensioenkassen een aanzienlijk voordeel op. Aangezien ze gedurende de hele loopbaan van de betrokken personen geld hebben geïnd, lijkt het me logisch dat ze het pensioen moeten betalen.

De leeftijd van de mandatarissen kan de financiën van een gemeente merkbaar beïnvloeden. Vooral in verband met uitvoerende mandaten kan dit leiden tot interne druk en tot bepaalde populistische spelletjes en schandalen.

Ik heb hier een kopie van een krantenartikel met een schandalige titel over de burgemeester van Zandhoven. Deze burgemeester heeft het blijkbaar aangedurfd om compensatiegeld voor zijn pensioen te vragen. Ik weet niet van welke partij deze burgemeester is. In het artikel staat dat de VLD en Agalev hier schande van spreken. In andere gemeenten zal het wellicht om een VLD-burgemeester en om tegenstanders van andere partijen gaan.

Deze situatie kan leiden tot interne druk en tot de discriminatie van ouderen. Dit laatste element vinden we vooral terug in de laatste zin van het artikel, waarin een gemeenteraadslid van Zandhoven de situatie als schandelijk bestempelt. Dit gemeenteraadslid stelt het volgende : 'Er wordt ons verwe-

ten dat we het pensioen van de burgemeester willen afpakken, maar we verplichten hem niet om burgemeester te zijn.' Dit is een duidelijke boodschap : oudere mensen moeten opkrassen.

Wat de raadsleden zonder uitvoerend mandaat betreft, is de situatie nog ingewikkelder. Deze mensen kunnen een beperkte compensatie ontvangen. Zij kunnen maximaal de wedde krijgen van een schepen van een gemeente met minder dan 50.000 inwoners. Ik heb geprobeerd te achterhalen hoeveel dit precies is. Ik kan iedereen verzekeren dat dit niet eenvoudig is.

De wedde van een schepen van een gemeente met minder dan 50.000 inwoners bedraagt 60 percent van de wedde van de burgemeester van een dergelijke gemeente. De wedde van de burgemeester varieert echter enorm naargelang het precieze aantal inwoners van de gemeente.

De wedde van een schepen van een gemeente met 18.000 inwoners zou 950.000 frank bedragen. In verband met de compensaties zou men evenwel naar de categorie van de grootste gemeenten in de groep onder de 50.000 inwoners kunnen verwijzen. In dat geval zou de wedde bijna 1,3 miljoen frank bedragen. We hebben het hier bijgevolg over een mogelijk verschil van 350.000 frank. Hoe zit het nu precies met die raadsleden van gemeenten met 18.000 inwoners ? Het is niet duidelijk welk bedrag voor hen van toepassing is.

Ik heb daarnet al verwezen naar de mijns inziens onbillijke discriminatie van oudere raadsleden. Een paar dagen geleden heb ik in De Morgen een artikel gelezen over het zogenaamde jeunisme, de heersende druk om iedereen boven de 35 jaar als afgeschreven te beschouwen. Blijkbaar zijn mensen vanaf die leeftijd niet langer creatief en interessant. Indien men dit doortrekt, zijn mensen van ouder dan 60 jaar voor de aanhangers van het jeunisme zeker niet interessant.

Ik ben het hier persoonlijk niet mee eens. Ik onderschrijf de woorden van de heer Patrick Janssens en van ministers Stevaert en Vogels, die zich recent bij diverse gelegenheden hebben uitgesproken tegen het discrimineren en het afschrijven van gepensioneerden.

Mijnheer de minister, mijns inziens zijn er verschillende mogelijke oplossingen. Sommige van deze oplossingen zijn goed of redelijk goed, andere zijn dan weer ronduit slecht. De huidige compensatieregeling voldoet alleszins niet. Ik heb daarnet al uitgelegd waar de problemen zich situeren.

De Lobel

Men zou het cumulverbod tussen pensioenen en inkomsten uit politieke mandaten beter opheffen. Ik heb daarnet al uitgelegd waarom dit de beste oplossing zou zijn. Vooral wat de zitpenningen van mensen zonder uitvoerend mandaat betreft, valt hier veel voor te zeggen. Voor deze groep vormen het ontvangen van een werkloosheidsuitkering of van het bestaansminimum geen belemmering. In beide gevallen worden de zitpenningen niet als een inkomen beschouwd. Het lijkt me dan ook niet logisch dat dit voor gepensioneerden wel het geval is.

Een andere redelijke oplossing lijkt me het optrekken van de maximaal toegelaten cumulatiegrens voor gepensioneerden. Na twintig jaar zou dit eindelijk wel eens mogen gebeuren. Gezien de huidige conjunctuur dient de bestaande regeling niet even strak te worden gehandhaafd.

Bedrijven willen oudere werknemers aantrekken en de bestaande capaciteit behouden. Ten gevolge van de bestaande regeling mogen ze die gepensioneerden evenwel slechts een tweetal uren per maand tewerkstellen. Daar hebben de bedrijven uiteraard niet veel aan.

Mijnheer de minister, ik weet dat het hier om federale bevoegdheden gaat. De problematiek van de lokale mandatarissen belangt u evenwel rechtstreeks aan, en daarom wil ik u de volgende vragen stellen. Mijn eerste vraag betreft de technisch-juridische problematiek voor mandatarissen die niet tekenen. Ik meen dat dit probleem op een vrij eenvoudige wijze kan worden opgelost. Bent u bereid om de nodige stappen te zetten? Zoekt u momenteel naar andere mogelijke oplossingen? Bent u van plan om contact op te nemen met het federale niveau om de bestaande problemen op te lossen?

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, ik waardeer ten zeerste de toon waarop deze vragen zijn gesteld.

Indien de inwoners van een gemeente zich democratisch hebben uitgesproken over het opnemen van mandaten en van bestuursverantwoordelijkheden, dienen de andere mandatarissen respect op te brengen voor de wil van de burger. Het is onaanvaardbaar dat men het vertrouwen van de burger met betrekking tot gemeentelijke mandaten of bestuursverantwoordelijkheden niet zou respecteren. Daarover kunnen volgens mij geen misverstanden

bestaan, zelfs niet bij de Vlaamse regering. Wie is aangeduid, is aangeduid en verdient uit hoofde van zijn mandaat het vereiste respect. Bovendien moet hij de gevolgen in verband met het loon en de invulling van het mandaat dragen. De Vlaamse regering en ik steunen geen populistische spelletjes. Ik zal mij daar in de mate van het mogelijke ernstig van distantiëren.

Het probleem doet zich voor op het federale niveau en daarover moet een gesprek worden gevoerd. Er zijn twee manieren om dat gesprek uit te lokken. De eerste manier is dat de Kamer initiatief neemt om een oplossing over de pensioenwetgeving voor te stellen. De tweede manier is dat ik als minister van Binnenlandse Aangelegenheden het probleem voorleg aan de federale minister van Pensioenen en aan de federale minister van Binnenlandse Zaken. Beiden moeten elkaar vinden.

Het is onaanvaardbaar dat wetgeving die op een bepaald ogenblik en in een bepaalde situatie terecht werd geformuleerd, als gevolg heeft dat mandatarissen op een bepaalde leeftijd de verantwoordelijkheid niet meer kunnen opnemen en eraan moeten verzaken. Het is onaanvaardbaar dat deze situatie blijft voortbestaan. Dat is de invalshoek die ik zal gebruiken om het probleem aan mijn twee federale collega's voor te leggen. Ik zal het probleem aankaarten, maar het is aan de federale overheid om op mijn verzoek een antwoord te formuleren en initiatieven te nemen. Ik denk dat het ook goed is als de federale volksvertegenwoordigers zich eens over het probleem buigt. Bovendien zal ik het probleem voorleggen aan de fractievoorzitters van de Kamer. Zij moeten dan eveneens hun politieke verantwoordelijkheid opnemen. Dit zijn de middelen die ik heb. Ik beschik niet over middelen waardoor ik meer kan doen.

Binnen de Vlaamse regelgeving trachten wij ondertussen oplossingen te suggereren. Als de gemeenten de provinciewet worden gedefederaliseerd, kunnen we in het compensatiegegeven een tijdelijke oplossing bieden die inderdaad het bijna perfide gevolg heeft dat de federale overheid kan besparen op het geld voor de pensioenen. Bovendien kan de federale overheid het probleem een tijdje voor zich uitschuiven, als wij voor een tijdelijke oplossing zorgen.

In deze kwestie zijn de democratie en de wil van Vlaanderen prioritair. Zolang er dus geen federale oplossing is, gaan we uit van de compensatieregeling. Ik hoop echter dat ze tijdelijk zal zijn, maar de zin 'Niets is eeuwiger in dit land dan de tijdelijke oplossingen.' blijft door mijn hoofd spoken. Er

Van Grembergen

mogen geen misverstanden ontstaan. Het probleem moet men op federaal niveau oplossen, maar vermits het nog niet is opgelost, zoeken wij naar een tijdelijke oplossing in verband met het compensatiegegeven om de democratie ter wille te zijn en om de mandatariskeuze van de burger te respecteren.

De nota van mijn diensten zal dienen als basis voor de antwoorden op de juridische vragen. De raden kunnen volgens artikel 90 van de nieuwe gemeentewet geen beslissingen nemen als de meerderheid van de zitting hebbende leden niet effectief aanwezig is. De vraag is natuurlijk hoe men die aanwezigheid meet. Het is de taak van de voorzitter van de raad om, rekening houdend met de geldigheid van de te nemen beslissingen, vast te stellen of het vereiste aantal raadsleden aanwezig is en of het quorum is bereikt. Dat is een bijna jezuïtische benadering. Als de voorzitter merkt dat het vereiste aantal leden aanwezig is, ook al hebben ze het aanwezigheidsregister niet getekend, dan is dat aantal leden aanwezig. Het is dus de feitelijke vaststelling die geldt en niet het logboek. Ik weet dat een aantal mandatarissen aanwezig is maar het logboek niet tekent, zodat de zitpenningen niet moeten worden uitbetaald. Dit is een oplossing sui generis of wat men ook een Belgische oplossing noemt. Indien er in de notulen wordt vermeld hoeveel en welke raadsleden aanwezig zijn en dit aantal volstaat om besluiten te kunnen treffen, zie ik niet in hoe die beslissingen ongeldig kunnen zijn. Dat de raadsleden al dan niet het aanwezigheidsregister tekenen, staat met het voormeld gegeven in geen enkel verband. Dit register heeft enkel tot doel om de ontvanger toe te laten te berekenen hoeveel presentiegeld hij moet uitkeren aan de raadsleden.

Mevrouw De Lobel heeft het over discriminaties tussen de jongere raadsleden en de oudere mandatarissen met een vervangingsinkomen, alsook tussen gepensioneerde mandatarissen en mandatarissen met een ander vervangingsinkomen dan een pensioen. Deze zijn het gevolg van de toepassing van de cumulatierregels vervat in de regelgevingen die de betrokken vervangingsinkomens beheersen en die de maximaal toegelaten bijverdiensten vastleggen voor zij die dit vervangingsinkomen ontvangen. Dit zijn federale regels waarover het Vlaamse niveau geen bevoegdheid heeft.

Ik wijs er verder op dat de federale wetgever ten behoeve van de gemeenteraadsleden die een vervangingsinkomen genieten, met de wet van 4 mei 1999, artikel 12 van de nieuwe gemeentewet heeft

aangevuld. De gemeenteraden hebben de mogelijkheid om het verlies te dekken, zowel voor uitvoerende mandaten als voor gemeenteraadsleden, weliswaar met de beperkingen die u zelf aanhaalde.

De federale minister van Sociale Zaken en Pensioenen heeft al meerdere malen gezegd dat hij geen voorstander is van een onderscheid tussen bijvoorbeeld gepensioneerden naargelang ze al dan niet een politiek mandaat uitoefenen. Dat is het principiële federale standpunt en ik ben het daarmee eens. Dit mag echter niet tot gevolg hebben dat gepensioneerden in de onmogelijkheid worden gesteld om een mandaat op te nemen. Er moet een oplossing komen voor deze democratische lacune zonder de basisprincipes van de pensioenwetgeving te wijzigen.

De voorzitter : Mevrouw De Lobel heeft het woord.

Mevrouw Hilde De Lobel : Ik dank de minister voor zijn antwoord. Hij neemt de problematiek echt ter harte. Ik weet dat het paard bij onze federale burenen gebonden ligt, maar wij ervaren de problemen daarvan. Het is daarom nodig om een initiatief te nemen en de zaak op het federale niveau aan te kaarten. U hebt dat beloofd en ik kijk benieuwd uit naar het resultaat.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Eddy Schuermans tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken, over de wegenisvergoeding

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Schuermans tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken, over de wegenisvergoeding.

De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, u weet dat de CVP-fractie voorstander is van een versnelde vrijmaking van de energiemarkt, zowel voor elektriciteit als voor gas. We zijn er echter niet blind voor dat deze vrijmaking aanleiding kan geven tot minder inkomsten voor de lokale besturen.

Schuermans

We hebben deze thematiek al enkele keren aangebracht, onder meer in februari in de commissie bevoegd voor Energie. Daar hebben we gesteld dat er creativiteit nodig zal zijn voor steden en gemeenten om ook in de toekomst zekerheid te hebben over een aantal inkomsten, zoals inkomsten uit energiedistributie en netbeheertaks. We hebben toen de mogelijkheid aangehaald om te laten onderzoeken of een wegenisvergoeding of 'ongemakentaks' kan worden ingevoerd. Dat zou de gemeenten de mogelijkheid geven de intercommunales te belasten voor het gebruik van het openbaar domein. Het antwoord van minister Stevaert was toen positief. Hij stelde dat er in het elektriciteitsdecreet mogelijkheden zitten om een dergelijke heffing in te voeren. Er moet immers toelating worden gegeven om bepaalde leidingen aan te leggen en daaraan zou een vergoeding kunnen worden gekoppeld.

Anderzijds heeft hij ook gewezen op het probleem dat onder de bevoegdheid van de minister van Binnenlandse Aangelegenheden valt. Krachtens de wetgeving op de intercommunales is het niet mogelijk de intercommunales te belasten. In het ontwerp van decreet over de intercommunales schuilt wel de mogelijkheid om op gewestelijk niveau een vorm van fiscaliteit te ontwikkelen, maar dat lost het probleem op lokaal vlak niet op. We hebben ook gewezen op het feit dat ook Wallonië in dat soort taks voorziet. Het Waals Gewest kan de Waalse intercommunales belastingen opleggen. Daarmee anticipeert de Waalse overheid op wat in Vlaanderen zal gebeuren : ze kan Waalse intercommunales een jaarlijks te bepalen vergoeding opleggen voor het recht om gebruik te maken van het publiek domein.

Ik heb een vijftal vragen. Een : is de minister van oordeel dat gemeenten inkomsten kunnen verliezen door de vrijmaking van de markt, en overweegt men compensaties ? Twee : hoe ver staat het met de uitwerking van een decretale regeling van een ongemakentaks ? Minister Stevaert heeft dat in het vooruitzicht gesteld. Is daar nog aan gewerkt ? Drie : zijn wegenisvergoedingen zoals die in Wallonië en Nederland zijn uitgewerkt, ook in Vlaanderen technisch en juridisch haalbaar ? Vier : zijn parameters als kilowattuur en lengte van het net bruikbaar ? Is de lengte van het net wel gekend ? Vijf : stel dat men een regeling uitwerkt voor de elektriciteitssector, wat gebeurt dan met vergelijkbare gebruikers van het publiek domein, zoals telecommunicatie-, gas- en waterbedrijven ?

De voorzitter : De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Dany Vandenbossche : Mijnheer de voorzitter, ik zal niet in herhaling vallen. Er is een wettelijk probleem om te kunnen overgaan tot het heffen van belastingen, want de wet en het ontwerp van decreet over de intercommunales staan dat niet toe. De hamvraag is of het om een belasting dan wel om een retributie gaat. Men kan verdedigen dat het een retributie is voor het gebruik van de ondergrond. Moet dat decretaal worden geregeld ? Op het eerste gezicht moet dat volgens mij niet, want de huidige stand van de wetgeving staat toe retributies te heffen. Aansluitend bij de vraag van de heer Schuermans wil ik weten of men in een omzendbrief de gemeenten richtlijnen zal geven. Ik stel immers vast dat sommige gemeenten de benaming 'ongemakentaks' al gebruiken, hoewel het geen taks is.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, het is essentieel te weten of de gemeenten een vergoeding, een retributie of een taks kunnen heffen op het gebruik van het publiek domein. Dat is de kern van de zaak. De andere vragen zijn daarmee verbonden.

Het is zo goed als zeker dat de gemeenten inkomsten zullen verliezen ten gevolge van de wijziging van de wetgeving over de intercommunales. Moet men die verliezen compenseren ? De Vlaamse regering zal op dat vlak geen initiatieven nemen. De gemeenten zelf zullen moeten nagaan of het inkomstenverlies wordt opgevangen. Het is trouwens erg moeilijk te voorspellen hoe de toestand er zal uitzien. De ene gemeente zal meer verlies lijden dan de andere. De administratie streeft ernaar om in de toekomst een globaal overzicht te verwerven van de financiële toestand van alle gemeenten om beleidsconclusies te kunnen formuleren, zowel voor de Vlaamse regering als voor de gemeenten zelf.

Er zijn in Vlaanderen 308 gemeenten, en veel daarvan voeren een onafhankelijk financieel beleid dat beïnvloed wordt door tal van factoren. Op dit ogenblik moet men niet rekenen op een initiatief van de Vlaamse overheid.

Mijnheer Schuermans, uw tweede vraag betrof de decretale uitwerking van een ongemakentaks. Noch door mij, noch door andere ministers wordt

Van Grembergen

aan een ontwerp van decreet over deze aangelegenheid gewerkt.

Inzake de juridische mogelijkheden op dit vlak, verwijs ik naar de wet van 10 maart 1925 over de elektriciteitsvoorziening. Deze wet voorzag in de mogelijkheid een vergoeding te vragen voor het gebruik van het openbaar domein om elektriciteitsleidingen te leggen. De inning van de rechten werd geregeld door het KB van 9 december 1933. Daarin worden de tarieven per meter leiding bepaald voor het gebruik van het toenmalige staatsdomein, en de maximumrechten die de gemeenten en provincies mogen vragen voor het gebruik van hun domein.

In het kader van de liberalisering van de elektriciteitsmarkt werkt de afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie, die onder de verantwoordelijkheid van minister Stevaert valt, aan de uitvoeringsbesluiten voor een moderne vergoedingsregeling voor het gebruik van het gewestdomein. Daarbij kan worden voorzien in de mogelijkheid voor de gemeenten om een vergoeding te vragen voor het gebruik van het gemeentelijk domein. De gemeenten zouden zich daarbij kunnen laten leiden door de tarieven van het Vlaams Gewest.

Mijnheer Schuermans, u verwees naar de situatie in Wallonië. Ook in het Vlaamse ontwerp van decreet houdende de intergemeentelijke samenwerking wordt voorzien in de mogelijkheid dat de intercommunales voor gewestelijke aangelegenheden worden onderworpen aan de fiscaliteit van het gewest. Dit principe wordt door de Raad van State echter in vraag gesteld. Het is wachten op een uitspraak van het Arbitragehof. Er zijn dus procedures aanhangig in verband met deze problematiek.

De formule waarbij door de gemeenten een retributie wordt geheven op het gebruik van het openbaar domein ten laste van de netbeheerder is juridisch verdedigbaar, en zou kunnen worden gekoppeld aan de lengte van de netten. In overleg met minister Stevaert moeten de mogelijkheden voor het gebruik van een andere berekeningsbasis worden onderzocht. Voor de andere leidingen kan dezelfde regeling worden gehanteerd als voor de elektriciteitsleiding.

Overheidsbedrijven moeten geen vergoeding betalen. Vroeger was evenwel duidelijk wat precies een overheidsbedrijf was. Van die oude overheidsbedrijven blijven er echter geen over. Er is dus een nieuwe benadering nodig.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de minister, ik ben me ervan bewust dat dit een zeer technische aangelegenheid is. Ik denk echter niet dat we vragende partij waren voor een nieuw decreet over deze aangelegenheid. Ik wees enkel op de mogelijkheden die twee bestaande ontwerpen van decreet bieden, namelijk het ontwerp dat wordt voorbereid door minister Stevaert, dat voorziet in een heffing, en het ontwerp van decreet over de intercommunales.

Ook al wordt ervoor gezorgd dat intercommunales voor gewestelijke aangelegenheden belastingen moeten betalen – en over dit principe loopt inderdaad een rechtszaak -, dan is dat nog geen oplossing op lokaal niveau. De vraag is dus wat er op wetgevend vlak nodig is om lokale besturen de mogelijkheid te geven eigen belastingen op te leggen aan de intercommunales. Kan dit onder de vorm van een retributie ?

Minister Paul Van Grembergen : De gemeenten kunnen een retributie heffen. Ze konden dat vroeger ook al, maar ze deden dat niet omdat de winst van de intercommunales, waarin de gemeente een aandeel had, daardoor verminderde. Dat kwam dus neer op snijden in eigen beurs. Niets belet de gemeenten evenwel een retributie te heffen. Daarvoor moeten geen decreten worden gemaakt of aangepast. Wel kan men eventueel in een algemene omzendbrief over het nieuwe decreet over de intercommunales basisrichtlijnen omtrent deze aangelegenheid meedelen.

De Vlaamse overheid heeft geen enkele bevoegdheid om de lokale besturen toe te laten juridisch-fiscale maatregelen te nemen. We kunnen niet in een decreet bepalen welke belastingen de gemeenten mogen heffen : dat is en blijft een federale bevoegdheid. We kunnen wel beslissingen nemen inzake de gewestbelastingen, en dat werd dan ook geregeld in het decreet. We zullen deze hele problematiek vermelden in de omzendbrief als het decreet uitvoerbaar is. De administratie plant een uitgebreide informatiecampagne.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de minister, volgens u is het mogelijk een retributie te heffen. Waarom is er dan nog nood aan een decretale regeling ? Waaraan zou zo'n reglement moeten beantwoorden ? Bestaat dat vandaag al ? U sprak over snijden in eigen vlees. De kosten kunnen echter ook op derden worden verhaald. Zo'n belasting moet dus niet noodzakelijk wegen op het dividend

Schuermans

van het distributienetbedrijf. Eventueel kan de leverancier of de klant een deel betalen.

Minister Paul Van Grembergen : Een retributie is geen belasting. Het staat de gemeenten dus vrij om dergelijke initiatieven te nemen. Het zou natuurlijk kunnen dat sommigen ook dat gaan betwisten bij de Raad van State. Alleszins heeft men in het verleden al retributies geheven. Dat is dus zeker mogelijk.

Minister Paul Van Grembergen : Grondwettelijk kunnen we inderdaad geen belastingen heffen. De artikels die in aanmerking kwamen voor een grondwetsherziening waren zeer beperkt. Bij de regionalisering van de gemeentewet zullen we moeten bekijken of sommige artikels uit de Grondwet niet moeten worden gewijzigd. Dat is echter toekomstmuziek. Mijns inziens zullen er evenwel nog veranderingen aan de Grondwet moeten gebeuren.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heer Schuermans en door de heren De Cock, Vandenbossche, mevrouw De Martelaer en mevrouw Guns werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken, over de toestand in Voeren

Vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over straatterrorisme in Voeren

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken, over de toestand in Voeren, met daaraan toege-

voegd de vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot minister Van Grembergen, over straatterrorisme in Voeren.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de minister, ik had deze vraag eerst gericht aan minister-president Dewael, omdat er bij mijn weten in deze regering geen minister is die het beleid ten aanzien van Voeren coördineert.

De overwinning van de lijst Voerbelangen in oktober 2000 zal de meesten van ons wellicht hebben verheugd. Voor het eerst sinds de overheveling van Voeren van de provincie Luik naar de provincie Limburg in 1963 is er een gemeentebestuur aan de macht dat tot de Vlaamse Gemeenschap behoort. Dit mag ons echter geen zelfvoldaan gevoel geven. Deze bestuurswissel is weliswaar belangrijk, maar slechts een eerste stap in een lang proces. Uiteindelijk zullen alle Voerenaren zich goed moeten voelen in Vlaanderen.

Mijn interpellatie is niet enkel ingegeven door de wijze waarop Retour à Liège zich de laatste weken heeft gedragen, maar ook door mijn vrees dat een aantal mensen in Vlaanderen na de overwinning van de lijst Voerbelangen het gevoel hebben dat de buit binnen is en dat de situatie in Voeren enkel nog kan verbeteren. Ik vrees dat dit niet klopt.

De Franstaligen hebben zich niet bij de verkiezingsresultaten neergelegd. Iedereen kan vaststellen dat de Franstalige pers blijft proberen om de inwoners van Voeren op te zetten tegen het nieuwe gemeentebestuur.

Ik ben een aantal weken geleden in Voeren geweest. Ik heb toen kunnen vaststellen dat er nog nooit zoveel met verfkwest is geborsteld als de laatste maanden. In een gemeente als Voeren betekent deze vaststelling veel. Er is een raid geweest op de eerste poging tot verkoop van een aantal gemeentelijke eigendommen. Er is een raid geweest op de installaties van de plaatselijke Vlaamsgezinde voetbalploeg Voeren SK Moelingen.

In Voeren meent iedereen dat er niet veel meer moet gebeuren voor de Luikse FGTB-stoottroepen de gemeente eens op stelten komen zetten. Ik weet niet hoe de situatie nu is, maar twee weken geleden waren al acht gevallen van straatgeweld vastgesteld. Al deze gebeurtenissen hadden zich tijdens de laatste maanden afgespeeld.

Van Nieuwenhuysen

Blijkbaar speelt de federale regering dit spel mee. De minister van Binnenlandse Zaken heeft de heer Broers nog steeds niet tot burgemeester benoemd. Telkens als een klacht wordt verworpen, wordt een nieuwe klacht ingediend. Blijkbaar speelt men een spelletje om de benoeming tot in het oneindige te rekken. Persoonlijk denk ik dat men de huidige situatie tot in september 2001 wil rekken. Op dat ogenblik zal de heer Broers moeten kiezen tussen het voortzetten van zijn loopbaan in het onderwijs of het opnemen van zijn mandaat als burgemeester van Voeren.

Men zou de bestaande problemen enigszins kunnen relativeren indien het nieuwe bestuur effectief de mogelijkheden zou hebben om de inwoners van Voeren er door middel van een degelijk gemeentelijk beleid van te overtuigen dat Voeren een Vlaamse gemeente is die haar plaats heeft in Vlaanderen. Tenslotte heeft de lijst Voerbelangen dit steeds als haar streefdoel naar voren geschoven.

Heel dit opzet dreigt momenteel in het honderd te lopen omwille van de financiële toestand waarin de gemeente zich bevindt. Het nieuwe gemeentebestuur heeft die toestand geërfd van het vorige gemeentebestuur. De financiële toestand van de gemeente is ronduit dramatisch. Dit is zeker geen overdrijving. De gemeente beschikt over een kredietlijn bij Dexia. Met een begroting van 69 miljoen frank is deze kredietlijn ondertussen afgesloten.

Veel besparingsmogelijkheden zijn er niet. Men heeft allerlei vergoedingen voor de leden van het college van burgemeester en schepenen afgeschaft. Daarnaast zijn ook een aantal subsidies vermindert. Deze maatregelen wegen echter niet op tegen de schuldenlast, die ongeveer 120 miljoen frank bedraagt. Bovendien zal de komende politiehervorming de gemeente Voeren 22,6 miljoen frank per jaar kosten. Dit is ongeveer een derde van de volledige begroting. Het nakende nieuwe bibliotheekdecreet zal eveneens bijkomende kosten met zich meebrengen.

De opdracht van het nieuwe gemeentebestuur lijkt steeds hopelozeler. Het nieuwe bestuur moet trouwens niet enkel pogen om de put te delven. Er dienen tevens een aantal dringende uitgaven te gebeuren. Voeren beschikt over een rijk verenigingsleven. In Voeren zijn een tachtigtal Vlaamse verenigingen actief. Al deze verenigingen hebben jarenlang in de kou gestaan en verwachten uiteraard van het nieuwe bestuur een gebaar. Bovendien zijn

in het verleden heel wat opschriften en borden op onwettelijke wijze aangebracht. Heel wat borden zijn trouwens niet aangebracht. Ik denk hierbij aan de straatnaamborden. Op dit vlak dient het gemeentebestuur een inhaalbeweging te maken. Verder heeft de gemeente Voeren de laatste jaren geleden onder de overstromingsproblematiek. Ook op dit vlak dringen bepaalde remediëringen zich op. De woningmarkt staat onder grote druk. Toch dient er werk te worden gemaakt van de dorpsverfraaiing. Deze inspanningen moeten niet enkel de leefbaarheid van de gemeente garanderen. Ook het toeristisch aspect is van groot belang. Het toerisme vormt immers een belangrijke bron van inkomsten.

Gezien de huidige omstandigheden zullen al deze prioriteiten niet kunnen worden aangepakt. Ik heb bij heel wat goedbedoelende Voerenaars dan ook een zekere mate van vertwijfeling vastgesteld. De steun die de Vlaamse overheid tot op heden heeft geboden, wordt als ontoereikend ervaren. Men voelt zich ginds in de steek gelaten.

Het is logisch dat het nieuwe gemeentebestuur vanuit Franstalige hoek kritiek krijgt. Het is evenwel pijnlijk dat die kritiek soms door de Vlaamse media wordt overgenomen. Ik wil in dit verband nog even verwijzen naar de poging die is ondernomen om elf gemeentelijke eigendommen te verkopen.

Het gaat hier grotendeels om huizen die de gemeente tijdens de vorige legislatuur heeft aangekocht, zagezegd om mensen te huisvesten die het sociaal moeilijk hebben. In de praktijk heeft men echter een aantal sociale gevallen uit Luik naar Voeren gehaald en in die huizen ondergebracht. Tegelijkertijd is de eigen bevolking in de kou blijven staan. Indien het gemeentebestuur die woningen nu wil verkopen, gaat dit inderdaad in tegen de belangen van die mensen die vroeger naar Voeren zijn gebracht.

Heel deze verkoop is met andere woorden het gevolg van de inwijkingspolitiek van het vorige gemeentebestuur. Die politiek is allicht gevoerd met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen van 2000. De Franstaligen hebben op voorhand gemerkt dat de meerderheid van Retour à Liège in gevaar was. De helft van de gemeentelijke schulden zijn dan ook in de loop van het jaar 2000 gemaakt.

De Voerense begroting lijdt tevens onder een groot aantal rechtszaken. Al deze rechtszaken dateren van de vorige legislatuur en zijn grotendeels het gevolg van het wanbeleid van de vorige meerder-

Van Nieuwenhuysen

heid. Er loopt een rechtszaak rond de verspreiding van een tijdschrift dat moest doorgaan voor het gemeentelijke blad. Aan het lopende geschil met de OVAM is een prijskaartje van 5 miljoen frank verbonden. Aan het geschil met het gemeenschapsonderwijs is een prijskaartje van 60 miljoen frank verbonden.

Tegenover al deze processen staat het bedrag van 5 miljoen frank waarmee de gemeente het moest stellen om de VZW Voeren 2000 te subsidiëren. Ik heb trouwens vernomen dat deze subsidies slechts bij mondjesmaat zijn uitgekeerd. De laatste schijf van het jaar 2000 zou pas vorige maand zijn uitbetaald.

De daarnet al vermelde poging om immobiliën te verkopen, kadert in de pogingen van de gemeente om aan geld te raken. Of die verkoop ooit zal lukken, is verre van zeker. Het spreekt vanzelf dat niet iedereen die woningen wil kopen. De mensen die zouden proberen om hun intrek in een van deze huizen te nemen, zouden ongetwijfeld op moeilijkheden stoten.

Dit is een spijtige zaak, want er is nu al sprake van een grote druk op de woningmarkt in Voeren. In feite doet zich in deze gemeente ongeveer hetzelfde fenomeen voor als in de Vlaamse Rand. De autochtone bevolking wordt weggedrukt. Behalve een project dat twee jaar geleden is gerealiseerd, is er op het vlak van socialewoningbouw momenteel weinig voorhanden.

Ik wil er trouwens nog even op wijzen dat het gemeentebestuur volgende zaterdag een nieuwe poging zal ondernemen om die tien woningen openbaar te verkopen. Ik vraag me af of de Vlaamse regering in dit verband geen initiatief zou kunnen nemen.

Het gemeentebestuur heeft eveneens geprobeerd om een aantal gemeentelijke bossen te verkopen. Het kabinet van de minister van Leefmilieu heeft deze verkoop evenwel verboden. Dit is een spijtige beslissing. Ik denk hierbij niet enkel aan het financiële aspect. De Vlaamse regering had bij die geplande verkoop een initiatief kunnen nemen om het behoud van dit waardevol landschap te garanderen.

Aangezien het gemeentebestuur niet wou meewerken, kon de Vlaamse regering tot voor kort weinig doen voor Voeren. Hoe wil de Vlaamse regering inspelen op de nieuwe situatie en op het aantreden

van een gemeentebestuur dat zich loyaal opstelt ten aanzien van de Vlaamse overheid ?

Het nieuwe gemeentebestuur wordt geconfronteerd met zware financiële lasten. Kan de Vlaamse regering stappen ondernemen om deze lasten te beheersen ? Kan in de lopende rechtszaken alsnog een minnelijke schikking worden getroffen, waardoor de kosten voor de gemeente Voeren zouden wegvallen ? Kan het uitkeren van de subsidies van de VZW Voeren 2000 beter worden opgevolgd ? Zijn er concrete plannen of afspraken aangaande de socialewoningbouw ? Kan de Vlaamse regering iets doen in het kader van de geplande openbare verkoop van onroerende goederen ? Zijn er op toeristisch vlak nog mogelijkheden ? Is de minister bereid om contact op te nemen met de minister van Binnenlandse Zaken in verband met de klaarblijkelijke onwil om de burgemeester van Voeren te benoemen ?

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de voorzitter, ik heb mijn vraag om uitleg betreffende de toestand in Voeren reeds op 8 mei 2001 gesteld. Met de gebeurtenissen van de nacht van 30 april 2001 op 1 mei 2001 in het achterhoofd, wou ik toen kort op de bal spelen.

Tijdens die bewuste nacht zijn blijkbaar de duivels losgelaten op de terreinen en op de locatie van voetbalploeg Voeren SK Moelingen. Er is daar met pek en met verf geklad. Het gaat hier eigenlijk om een omgekeerd Grammenseffect.

Vermoedelijk zijn deze vandalenstreken gepleegd door Action Fouronnaise. Hun naam is alleszins op de muren en op de ramen aangebracht. Voor de voetbalploeg is de aangerichte schade enorm. Het gaat hier om het ernstigste incident dat de laatste twintig jaar in Voeren is vastgesteld. We verwachten dan ook een krachtadig politieel optreden tegen deze vandalen. Dit is evenwel een federale materie.

De uitspraken van de waarnemend OCMW-voorzitter van Voeren maken ons evenwel angstig. De communautaire duivels zouden hier wel eens kunnen losbarsten. De man heeft aangekondigd dat we ons aan meer dergelijke acties mogen verwachten. Ik vind niet dat iemand die een politiek mandaat bekleedt dergelijke uitspraken kan of mag doen.

Ik vraag me af welke maatregelen de minister van Binnenlandse Aangelegenheden kan nemen om ervoor te zorgen dat de woorden van de waarne-

De Cock

mend OCMW-voorzitter niet in daden worden omgezet. Ik heb hier een uittreksel uit de notulen van het Waals Parlement van 23 mei 2001, waar een heel eigenaardige zin in staat. Onder de titel 'Les récents incidents dans les Fourons' zegt de heer Antoine van de PSC: 'Ici dans les Fourons, il s'agit d'une épuration ethnique tentant d'éliminer un certain nombre de francophones'. Ik vind dit zware taal. Dit is een nieuw democratisch gekozen bestuur waarin mensen gewoon iets willen doen aan een toestand die door hun voorgangers onnoemelijk is bezwaard. Dat moet worden begeleid, en niemand zal daar iets op tegen hebben. Over de families die daar wonen, spreek ik mij niet uit, maar er moet worden begeleid.

Het antwoord van minister-president Van Cauwenberghe laat mij echter vermoeden dat men bezig zou kunnen zijn met het loslaten van alle belhamels. Hij zegt immers letterlijk dat 'la région wallonne continuera à être solidaire des Fourons'. Voor mij is dat duidelijk inmenging in de Vlaamse aangelegenheden door een minister van het Waals Gewest. Ik weet niet in welke mate dit kan en of we daar in het Overlegcomité tussen de gemeenschappen, de gewesten en de federale regering iets over moeten zeggen.

Ik vind het straffe taal, omdat alle buitenlandse journalisten onze Franstalige kranten lezen. De berichtgeving in die kranten is geschreven vanuit een underdog-positie die de indruk wekt dat de Vlamingen in Voeren de Franstaligen onderdrukken. Dat is echter niet waar. Ik vind dat er pacificatie moet blijven of moet komen. Op welke manier die er moet komen, weet ik niet, want de Franstalige pers speelt stokebrand. We moeten echter op onze hoede zijn voor het Vlaamse imago in het buitenland, omdat buitenlandse journalisten zich enkel op de Franstalige pers van ons land baseren. Zij zetten grote ogen op bij het horen van de Vlaamse invalshoek en geven toe dat het met wat meer achtergrondinformatie een heel ander verhaal wordt.

Mijnheer de minister, op welke manier kunnen we die pacificatie behouden en het geweld niet laten escaleren? Kan een politicus dergelijke uitspraken doen?

De voorzitter : Minister van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, collega's, de interpellatie was eerst aan de minister-president gericht, maar men heeft mij ge-

vraagd te antwoorden, waarschijnlijk omdat ik vroeger heel wat bezoeken heb gebracht aan de streek en dus vertrouwd ben met het terrein.

Voeren is een blijvende zorg voor de Vlaamse regering en het Vlaamse beleid. Wij beseffen dat het behalen van een meerderheid door de heer Broers inderdaad niet betekent dat de pacificatie, het samenlevingsproject en de goede bestuurbaarheid van Voeren dichterbij zijn gekomen. Het biedt een kans en daar hebben de vraagstellers ook reeds naar verwezen. Door een efficiënt en goed bestuur kunnen we aan de hele bevolking van Voeren duidelijk maken dat een ander gemeentelijk beleid onder het gezag en de voogdij van Vlaanderen alle inwoners van Voeren een kans biedt om zich daar thuis te voelen, ongeacht hun persoonlijkheid en hun identiteit. We moeten die kans samen grijpen. Iedereen moet daarbij natuurlijk binnen zijn verantwoordelijkheid en zijn bevoegdheden blijven.

Mijnheer Van Nieuwenhuysen, de Vlaamse regering en ik zijn niet bereid om de regels die voor alle gemeenten gelden in verband met begroting en sluitende financiële situaties te wijzigen voor Voeren. U vroeg dit niet expliciet, maar men zou uw vraag zo kunnen begrijpen. U weet dat wij een aantal belangrijke steden in Vlaanderen zeer sterk hebben geadviseerd een begrotingsbeleid te voeren dat moet mogelijk maken om in de toekomst een sluitende financiële situatie en begroting te hebben. Ik wens dus geen specifieke regels te creëren voor Voeren.

Als we het nieuwe Gemeentefonds met een aantal nieuwe parameters zullen invullen, zullen de landelijke en kleinere gemeenten, waartoe Voeren behoort, beter af zijn. De voorwaarde is wel dat ze een normale fiscaliteit hanteren. Voor Voeren is er echter een probleem. Men heeft mij immers meegedeeld dat Voeren de norm van 3 percent hanteert voor de aanvullende personenbelasting, terwijl het Vlaamse gemiddelde 7 percent bedraagt. U begrijpt dat het opnemen van bestuursverantwoordelijkheid ook betekent dat men een normaal gemiddelde hanteert. Dat zal trouwens een van de parameters worden bij het bepalen van het geld uit het Gemeentefonds dat naar de steden en de gemeenten zal gaan.

Vermits Voeren een landelijke gemeente is, moet Voeren in een bonussituatie terecht komen. Die regel geldt niet enkel voor Voeren, het is een algemene regel die we willen hanteren voor het Gemeentefonds. Voeren moet echt proberen een normaal percentage te halen. Het gaat immers niet op dat men de burgers aan een aangename fiscaliteit

Van Grembergen

onderwerpt die voor gevolg heeft dat de schuldsituatie van Voeren niet wordt gesaneerd en dat men een andere overheid moet vragen die gemeentelijke verantwoordelijkheid in te vullen. Ik denk niet dat het zo is, maar men moet zeker conclusies trekken.

De benoeming van de burgemeester is volgens de huidige wetgeving en regelgeving de verantwoordelijkheid van de federale regering en meer specifiek van de federale minister van Binnenlandse Zaken. Ik kan de minister van Binnenlandse Zaken erop wijzen dat het niet-benoemen van een burgemeester geen bestuursstabiliteit tot gevolg heeft. Als minister van Binnenlandse Aangelegenheden ben ik verantwoordelijk voor de bestuursstabiliteit in de Vlaamse gemeenten en steden. Als er geen stabiliteit komt, moet er een commissaris worden aangesteld.

Ik heb geen zicht op het dossier zelf, en ik weet dus niet waarom de minister van Binnenlandse Zaken de benoeming nog niet heeft doorgevoerd. Hier haalt de vraagsteller een aantal zuiver politieke inzichten aan die een rol kunnen spelen. Ik wil echter correct zijn en niet uitgaan van een vooroordeel of een oordeel. Dat zou de uiteindelijke oplossing van het probleem immers alleen maar bemoeilijken. Als ik deze kwestie aankaart in verband met de bestuursstabiliteit, wil ik me op mijn objectiviteit kunnen beroepen.

Goed bestuur is belangrijk voor Voeren. De feodaliteit die daar sinds meer dan 50 jaar heerst en die zich heeft verplaatst naar de Action Fouronnaise, zou dan kunnen verdwijnen. De bestuurskwaliteit kan dan worden binnengebracht.

De stelling dat 'de buit niet binnen zou zijn', wil ik toch nuanceren. Voeren behoort immers tot Vlaanderen en valt dus onder de Vlaamse voogdij. De discussies in verband met de regionalisering van de gemeentewet en de provinciewet hebben de positie van Voeren en de regelgeving van Voeren op geen enkele manier aangetast. Dat hebben we ook in de Rand gemerkt. De buit is in dat opzicht dus wel binnen. Als we het echter hebben over politieke zekerheid in een volgende legislatuur, dan is er nog heel wat werk te verrichten.

Het is duidelijk dat ik enkel de regelgeving inzake mijn bevoegdheden kan toepassen, maar ik wil mijn collega-ministers wel een helpende hand reiken. Mijn bevoegdheden hebben betrekking op huisvesting en monumenten en landschappen. Voeren

ligt onbetwistbaar op de kaart van erflandschappen. Het is voor Vlaanderen niet enkel een belangrijke toeristische enclave, maar ook inzake het erfgoed. Ik heb aandacht voor de Voerense problemen en wil een politiek voeren die tegemoetkomt aan de verzuchtingen van het bestuur. Ik wil echter niet paternalistisch optreden.

Dan had u het over de problematiek van de elf woningen die te koop zouden worden gesteld en die eigenlijk bedoeld waren voor sociale huisvesting. Ik zal met mijn diensten en de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij nagaan hoe we dit kunnen oplossen. Een idee van oplossing kan zijn om na te gaan hoe bestaande woningen kunnen dienen als sociale woningen. De VHM neemt in deze aangelegenheid een onafhankelijke houding aan, maar staat open voor een gesprek.

Over een aantal andere dwingende dossiers zijn andere ministers bevoegd, en ik wil daar niet op vooruitlopen. Ik zal de waarnemend burgemeester van Voeren, de heer Broers, op mijn kabinet uitnodigen om dossier per dossier te bekijken en na te gaan wat de beste oplossing is. Voor veel van de moeilijkheden draagt het huidige bestuur trouwens geen verantwoordelijkheid. Ze zijn het gevolg van slecht bestuur en blindheid van de vorige meerderheid.

Ik wil ervoor pleiten om koelbloedig te reageren op een aantal ophitsende verklaringen van onder andere Retour à Liège. Dat betekent niet dat we ons moeten laten beledigen of in een hoek laten duwen, maar het is verstandig om op geen enkele manier in te gaan op provocaties. Zelfs al gebeuren er onaanvaardbare zaken, zoals beschadiging van publiek domein, dan nog is het verkeerd om wraak te willen nemen. Koelbloedigheid is de beste oplossing en het huidige bestuur is voldoende tactisch en strategisch onderlegd om dat ook toe te passen. We moeten dit aanmoedigen. We pleiten voor rustige zekerheid, zonder de vrije hand te geven aan straatgeweld en intimidatie. De gouverneur kan ook initiatieven nemen inzake veiligheid.

Dan wil ik nog antwoorden op de vraag van de heer De Cock. Ik kan het vrij spreken in het Waals Parlement niet beletten, maar ik geef geen vrijpraak aan wat daar is gezegd. Mijnheer De Cock, ik ben er zeker van dat u die zinspelings begrijpt. Op de tribune van een parlement mag men alles zeggen. Dat betekent echter niet dat men goedkeuring kan geven aan het imago dat het Waals Parlement aan Vlamingen wil geven.

Van Grembergen

Minister-president Van Cauwenberghe heeft inderdaad niet goed gereageerd. We weten echter hoe politici zijn. Hij heeft ten aanzien van de Waalse achterban goodwill willen creëren. Naar mijn mening is het echter verkeerd om daar goedkoop aan toe te geven. Het was behoorlijker geweest als hij ernaar had geluisterd, maar er wel afstand van had genomen. Anderzijds is minister-president Van Cauwenberghe voorstander van de regionalisering van de gemeente- en provinciewet. Hij heeft op geen enkele manier zijn goedkeuring gegeven aan de mening van het FDF en een aantal Franstalige Brusselaars die een wijziging van de huidige overeenkomst eisen. Ik hou rekening met het publiek waarvoor hij zijn antwoord formuleerde, maar het getuigt niet van grote politieke verantwoordelijkheid. Hij zou de moed moeten hebben om daar anders op te reageren.

U verwijst naar de gevolgen voor het imago van Vlaanderen. De internationale pers heeft meestal inderdaad alleen maar aandacht voor wat in de Frans- en Duitstalige pers verschijnt. In het verleden zijn er op dat vlak al initiatieven genomen. Het blijft noodzakelijk om de relaties tussen de Vlaamse overheid en Belga en de andere pers te verzorgen. Ik kan echter geen antwoord geven op de concrete invulling daarvan. Ik weet dat de minister-president een aantal initiatieven genomen heeft inzake zijn buitenlandse bezoeken. Die liggen in het verlengde van de initiatieven van de vorige minister-president. Over de huidige situatie moet ik het antwoord gedeeltelijk schuldig blijven.

Wat de uitspraken van de waarnemend voorzitter van het OCMW betreft, is aan de gouverneur gevraagd om na te gaan of hij die gedaan heeft. Dat is wellicht zo, maar ik heb daar tot op heden geen formeel bewijs van. Dat is nochtans noodzakelijk om te kunnen optreden. Als blijkt dat die uitspraken gedaan zijn, moet de voogdijoverheid daar een oordeel over vellen. Iedereen heeft recht op een mening, maar oproepen tot acties is onaanvaardbaar. De democratie aanvaardt terecht betogingen en vrije meningsuiting, maar niet dat eigendommen worden beschadigd. Wie daar aanleiding toe geeft, maakt zich schuldig aan strafbare feiten.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Ik dank de minister voor zijn uitgebreid antwoord. Ons uitgangspunt is hetzelfde : de overtuiging dat pacificatie in Voeren er enkel kan komen via een degelijk en ef-

ficiënt gemeentelijk beleid. Daartoe zijn er middelen nodig en die zijn er momenteel niet. U hebt uitgesloten dat er zal worden afgeweken van de begrotingsregels. We mogen daar ook niet op aandringen. U hebt gelijk dat als dit voor Voeren gebeurt, elke Vlaamse gemeente hetzelfde kan vragen.

U hebt verwezen naar de mogelijkheden bij het nieuw gemeentefonds. Dat zou voor de landelijke gemeenten een verbetering betekenen. U hebt ook gezegd dat die 3 procent op de personenbelasting onder het gemiddelde ligt en dat dat niet werkzaam is. Volgens mij zal daar een mouw aan worden gepast. De waarnemend burgemeester heeft al aangekondigd dat de gemeentebelastingen zullen verdriedubbelen. Dat zal geen 6 procent, maar 9 procent worden. Ik ben blij dat u de verbintenis bent aangegaan om inzake deelaspecten zoals huisvesting en monumenten, maar ook inzake natuur en toerisme, die niet tot uw bevoegdheden behoren, te overleggen over maatregelen ten voordele van Voeren. Ik dring erop aan om dat binnen een redelijke termijn te doen. Voeren wacht op een signaal van de Vlaamse overheid. U zult de burgemeester ontvangen, en dat is positief. Men verwacht ook meer concrete maatregelen : Voeren moet voelen dat de Vlaamse regering bereid is om tegemoet te komen aan haar verzuchtingen.

Wat de aanstelling van de burgemeester betreft, verwijst u naar het probleem van de bestuursinstabiliteit. U kunt die instabiliteit aanwenden om contact op te nemen met uw federale collega. U wilt zich niet uitspreken over de politieke achtergronden. Dat is begrijpelijk. Ik stel vast dat uw federale collega zeer terughoudend is om burgemeesters te benoemen in die gemeenten waar zich communautaire problemen voordoen. Zo is in Overijse de benoeming van een burgemeester die als Vlaamsgezind bekendstaat, uitgesteld.

Als ik me niet vergis, hebt u niet geantwoord op de vraag over de houding van de Vlaamse regering over de verschillende gerechtszaken die nog in Voeren hangende zijn. Is er een bereidheid om te onderzoeken of aan die zaken nog een mouw kan worden gepast ?

Ten slotte nog dit, u hebt verwezen naar mijn uitspraak dat in Voeren de buit nog niet binnen is. Ik bedoel daarmee dat een belangrijk gedeelte van de bevolking van Voeren zich nog altijd afzet tegen de Vlaamse gemeenschap. Ik denk dat het streefdoel moet zijn om ook die mensen ervan te overtuigen dat ze voorgoed behoren tot die gemeenschap, en

Van Nieuwenhuysen

dat ze er best aan doen zich in die gemeenschap te integreren en zich te assimileren.

Ik ben blij dat u een onderhoud aankondigt met de waarnemend burgemeester van Voeren. Toch zal ik de vrijheid nemen om u in een motie enkele aanbevelingen in dat verband te bezorgen.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Op mijn beurt dank ik de minister voor zijn uitgebreid antwoord. Ik onthoud vooral dat hij oproept om niet in te gaan op provocaties. Dat verheugt me ten zeerste. De minister wil met de waarnemend burgemeester een aantal dossiers bekijken die hij heeft geërfd van zijn voorganger. Die dossiers getuigen niet altijd van een oordeelkundig bestuur. Ik stel ook vast dat de minister iets wil doen in verband met huisvesting en monumenten en landschappen. Hij zal ook zijn collega's in de Vlaamse regering aanspreken om gelijkaardige initiatieven te nemen, zodat Voeren op een positieve manier in Vlaanderen wordt ingebed.

Deze mooie boodschap moet ook wereldkundig worden gemaakt. We moeten ervoor zorgen dat dit afstraalt op ons imago in het buitenland. De negatieve beeldvorming is gefundenes Fressen voor de buitenlandse pers. We moeten dat ombuigen. Daarom denk ik dat het nodig is dat de minister met de minister-president overlegt over de communicatie met buitenlandse journalisten. In de buitenlandse pers mogen niet enkel de opvattingen van de Franstaligen aan bod komen.

Minister Paul Van Grembergen : De gerechtsdossiers zullen tijdens het gesprek met de heer Broers aan bod komen. Ik spreek me daar nu nog niet over uit, want ik ken die dossiers onvoldoende. We zullen ze een voor een doornemen. Een goed advies van onze juridische dienst en van de administratie kunnen in hoge mate bijdragen tot het uitwerken van een oplossing. De heer De Cock heeft gelijk als hij stelt dat ons imago belangrijk is. De Raad van Europa stuurt een commissaris naar de Vlaamse Rand om na te gaan of de rechten van de minderheden worden gerespecteerd, met alle heisa die daarmee gepaard gaat. Die commissaris is mevrouw Heidegger, een dame van Zwitsers-Duitse komaf. We moeten in dat verband correcte informatie verspreiden, en ervoor zorgen dat die ook ernstig wordt genomen. Naar aanleiding van deze zaak zal ik deze aangelegenheid binnen de regering aankaarten.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heer Van Nieuwenhuysen en door de heer De Cock werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Ann De Martelaer tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken, over de verloning van OCMW-maatschappelijk werkers

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw De Martelaer tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken, over de verloning van OCMW-maatschappelijk werkers.

Mevrouw Ann De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann De Martelaer : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de situatie van OCMW-maatschappelijk werkers ligt me na aan het hart, want ik heb er zelf nog tien jaar gewerkt. Ik ken zelf goed de OCMW-werking. Daarnaast hebben we in de commissie voor Welzijn, via de vertegenwoordigers van de maatschappelijk werkers, gehoord dat in vergelijking met de jaren tachtig de toestand erg is veranderd. De maatschappelijk werkers hebben duidelijk gemaakt dat de werkdruk is toegenomen, en ik denk dat de commissie dit vraagstuk zal moeten behandelen.

De kwestie van de verloning is een bevoegdheid van minister Van Grembergen. De vraag van de OCMW-maatschappelijk werkers om hun verloning te steunen op de BV-schalen is al geruime tijd aan de orde. Deze aanpassing zou de maatschappelijk werkers dezelfde functionele loopbaan opleveren als deze van de gegradueerde verpleegkundigen, die over een A1-diploma beschikken. Op dit ogenblik worden de BV-schalen al toegepast in het OCMW van Antwerpen. Op 7 februari heb ik minister Sauwens een actuele vraag gesteld om te

De Martelaer

vernemen hoe het zit met de onderhandelingen binnen het comité C. De minister had het toen over een algemene oplossing die zou gelden voor alle personeelsleden op dit niveau in het openbaar ambt. Wellicht zijn de onderhandelingen in het comité C voortgezet.

Ik verneem dat het verloop in de OCMW's zeer groot is. De maatschappelijk werkers in de OCMW's kiezen voor de privé-sector. Verder is de werkdruk hoog. Er is sprake van een leegloop. Iedereen is het erover eens dat daaraan iets moet worden gedaan. Minister Sauwens zou zich ertoe hebben verbonden bij voorrang het probleem van de verloning aan te pakken, en al vooruit te lopen op het nieuw intersectorieel akkoord van 2002.

Mijnheer de minister, wat is de stand van zaken betreffende de onderhandelingen in comité C? Gaat u akkoord met uw voorganger om vooruit te lopen op het nieuw intersectorieel akkoord van 2002? Binnen welke termijn wenst u een oplossing uit te werken voor het probleem van de verloning van de maatschappelijk werkers in de OCMW's?

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, zoals mevrouw De Martelaer wens ik eveneens de aandacht te vestigen op de huizenhoge frustraties van de maatschappelijk werkers in de OCMW's. Ze zijn de manusjes-van-alles die dikwijls scharnierfuncties in de gemeenten vervullen. Ze zijn goed gevormd, maar zijn uit bijna elke CAO geweerd. Dat zit hen hoog. Ze geven echt de indruk dat ze op hun tandvlees zitten. Ik vind het dus belangrijk dat deze problematiek in dit gremium wordt aangekaart.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : De zorg van de vraagstellers is terecht. Ik ken de toestand in de OCMW's en andere openbare diensten waar maatschappelijk werkers zijn tewerkgesteld. Het gevaar bestaat dat we evolueren naar een onhoudbare situatie waarbij zeer gemotiveerde maatschappelijk werkers verdwijnen. In elk geval moet daaraan worden verholpen.

In verband met de verloning van de OCMW-maatschappelijk werkers zijn er geen wijzigingen aangebracht aan de beleidsopties van de Vlaamse regering zoals deze door mijn voorganger werden toe-

gelicht op 7 februari 2001 in antwoord op een actuele vraag. Dat antwoord blijft geldig. Dit betekent dat hierover onderhandeld wordt binnen het comité C voor het personeel van de provinciale en lokale overheden, onderafdeling Vlaams Gewest en Vlaamse Gemeenschap. De verloning van de maatschappelijk werkers wordt beschouwd als een onderdeel van het verloningsbeleid van alle personeelsleden van niveau B in de lokale sector. De onderhandelingen hierover zijn lopende, en worden hopelijk tegen eind juni afgerond. Het is inderdaad de bedoeling dat het resultaat van de onderhandelingen een voorafname is van het volgend sectoraal akkoord.

De voorzitter : Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann De Martelaer : Ik dank de minister hartelijk voor zijn antwoord. Hij stelt een oplossing voor juni in het vooruitzicht. Dat is nog deze maand. Ik ben erg tevreden dat we nog deze maand een oplossing zullen hebben voor een probleem dat al jaren aansleept.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : De buit is nog niet binnen. We hopen dat het lukt tegen het eind van de maand.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Isabel Vertriest tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken, over gemeentelijke investeringen in groenvoorzieningen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Vertriest tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken, over gemeentelijke investeringen in groenvoorzieningen.

Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ongeveer anderhalf jaar geleden heeft Aminor een enquête georganiseerd bij de doorsnee Vlaamse bevolking.

Vertriest

Daaruit bleek dat één van de zaken waarover de mensen niet tevreden zijn, het tekort aan groen in de woonomgeving is. De ontevredenheid is – logisch – vrij groot in de steden, vooral in de oude kernen. Opvallend was echter dat ook in de zogenaamde uitdijende steden het ongenoegen bestond. Uit verscheidene studies in Leuven, Gent, enzovoort, blijkt dat één van de belangrijkste redenen waarom mensen – en dan vooral gezinnen met kinderen – uit de stad wegtrekken, het gebrek aan groen is.

Er zijn heel wat gradaties in groen. Ik zal het hier hebben over groen in de directe woonomgeving. Het gaat daarbij niet om de bloembakken in het midden van een rond punt, maar het groengebied waar men kan spelen, zitten en actief zijn en waar de bewoner direct gebruik kan van maken.

In het regeerakkoord staat onder andere dat men de steden en woonkernen in de gemeenten aantrekkelijk wil maken. Eén van de middelen van gemeenten is het Investeringsfonds. In 1991-1992 is het Groenfonds, waar de gemeenten een beroep op konden doen, overgegaan in het Investeringsfonds. De bedoeling was alle middelen in één pot te steken waaruit de gemeenten geld konden putten, ook voor het groen. Het resultaat is echter dat gemeenten veel minder in groen investeren. Vroeger passeerde men langs het Groenfonds. Nu alles in een gemeenschappelijke pot zit, maken de meeste gemeenten in eerste instantie gebruik van het Investeringsfonds voor infrastructuur, wegen, rioleeringen, en dergelijke en niet voor groen.

Een tweede instrument zijn de SIF-projecten. In de algemene doelstelling zit de leefbaarheid vervat. Ook hier zou men gebruik kunnen maken van een groenproject. Ik heb echter de indruk dat men de middelen veeleer gebruikt voor andere zaken.

Mijnheer de minister, hoe kan men gemeenten stimuleren om gebruik te maken van de bestaande instrumenten om de groenvoorziening en leefbaarheid in de woonwijken te verbeteren? Vorig jaar heb ik een gelijkaardige vraag gesteld. Ik zal dat ook in de toekomst doen. Hoeveel gemeenten hebben wel een beroep gedaan op het Investeringsfonds? Hoeveel percent werd dan gebruikt voor groenvoorziening in de woonomgeving?

De verantwoordelijken van de toontuinen in Hoegaarden staan aan de klaagmuur. Ze zoeken naar middelen. Het Investeringsfonds zou steun kunnen verlenen. Het Vlaams Gewest kan ook een steentje

bijdragen, maar ook de gemeenten hebben mogelijkheden.

Welk budget van de SIF-projecten werd reeds besteed aan groenvoorziening? Mijn conclusie is dat men daar veel te weinig gebruik van maakt. Mijnheer de minister, bent u het daarmee eens? Hoe kunnen we de aanwending van die middelen stimuleren?

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, ik ben het eens met mevrouw Vertriest dat het in de verstedelijkte milieus noodzakelijk is dat mensen nog fysisch contact hebben met groen. Ze moeten met hun voeten in het gras kunnen lopen en het gras kunnen voelen groeien. Het kijken naar een mooi plaatje met geraniums en azalea's kan fraai zijn, maar de echt noodzakelijke beleving ontbreekt dan, ook in de steden. In de landelijke gebieden vormt dit geen probleem.

Mevrouw Vertriest, ik moet u teleurstellen als u mij vraagt of veel gemeenten en steden dit gegeven ook zo hebben ingeschat. Slechts drie gemeenten hebben in 2000 een beroep gedaan op het Investeringsfonds voor de financiering van groenvoorzieningen, namelijk de stad Brugge, de gemeente Laakdal en de gemeente Jabbeke. Dat is zeer weinig.

In 1998 werd 0,16 percent van de totale trekkingsrechten besteed aan groenvoorziening. In 1999 was dit 0,56 percent en in 2000 0,84 percent. Men kan dus een geleidelijke groei vaststellen. In reële bedragen stelt dit niet veel voor. Ik zal u achteraf de exacte cijfers bezorgen.

De toontuinen in Hoegaarden kunnen inderdaad de steun van het Investeringsfonds genieten. De gelden van het SIF worden toegekend op basis van convenants. Het gaat daarbij veeleer om doelstellingen dan om een vaststelling. Daardoor hebben we niet echt zicht op de situatie. We zouden in feite alle doelstellingenprogramma's van alle SIF-initiatieven moeten doornemen. Ik heb daar echter niet de mogelijkheden voor.

Theoretisch gezien zouden in 2000 de gemeenten ruim 624 miljoen frank uit het budget voor SIF-projecten kunnen reserveren voor groenvoorzieningen. In de praktijk werd 20.944.884 frank besteed aan deze projecten. Antwerpen, Gent en Genk hebben een groot bedrag ingeschreven voor de herinrichting van het openbaar domein.

Van Grembergen

16 van de 308 gemeenten hebben binnen de SIF-projecten aandacht besteed aan de groenvoorziening. Ik zal u de lijst van de gemeenten achteraf bezorgen. Het antwoord op uw vraag of gemeenten voldoende gebruik maken van de middelen om de woonomgeving leefbaar te maken, vindt u in de inleiding.

U vroeg me ook hoe ik de 'gemeentelijke' instrumenten voor groenvoorziening zal stimuleren. Er bestaat wat dat betreft een tegenstelling. Enerzijds geven de gemeenten voortdurend signalen. Men vraagt aan de regering afstand te doen van de Jozef II-mentaliteit, waarbij ze alles wil regelen en de tiende penning wil bovenhalen. De Vlaamse regering heeft zich voorgenomen om de centralisatiepolitiek die in België heeft geheerst, niet over te nemen. Ze wenst de gemeenten meer autonomie en kansen te geven.

We zijn van plan om in het kader van de financiering van gemeenten het Gemeentefonds, het Sociaal Impulsfonds en de speciale fondsen samen te brengen. Gemeenten kunnen in 2001 op basis van de gemeentelijke democratie en de discussie in de gemeenteraden kansen krijgen om keuzes te maken. Het probleem is dat het verleden bewijst dat van het Investeringsfonds uitstekend gebruik wordt gemaakt. De prioriteit is echter niet de groenvoorziening.

Ik moet daar wel enige nuancering bij aanbrengen. We weten dat in veel gemeenten onvoorstelbare zaken worden gedaan inzake boombeplanting. De budgetten die men hiervoor uittrekt, zijn zeer groot en hebben een directe weerslag op de gemeentefinanciën. Daarmee heeft men echter nog geen fysisch contact met het groen, dat vooral in de steden noodzakelijk is.

We moeten de afweging maken of we kiezen voor de autonomie, het aanbrengen van gevoelige thema's, zoals groenvoorziening, het bewust maken van de gemeenteraadsleden van deze problematiek, of nog een Groenfonds oprichten. In het laatste geval keren we terug naar een vroegere situatie. Op dit moment kiezen we voor de autonomie. We moeten trachten de bestuursleden bewuster te maken van die problematiek. Dat zou de beste oplossing zijn.

De cijfergegevens zal ik u onmiddellijk bezorgen.

De voorzitter : Mevrouw Vertriest heeft het woord.

Mevrouw Isabel Vertriest : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord maar ik blijf ongerust. In de eerste operatie zei men dat er een algemene steun zou komen door het Groenfonds op te nemen in het Investeringsfonds. Dit heeft geleid tot een vermindering van de investeringen. U zegt nu dat men nog zal globaliseren.

Ik begrijp dat er een zekere autonomie moet zijn. Toch zou ik het op prijs stellen dat men in de hele discussie over de gemeenten een stimulerend beleid vooropstelt om het probleem bij de gemeenten aan te kaarten. Binnen de hen toegekende autonomie kunnen ze dan zelf initiatieven nemen. Dikwijls gaat het om kleine zaken. Een kind moet zonder probleem zelfstandig naar een pleintje kunnen gaan en er spelen. Voor de politiek is dit niet zo belangrijk, wel voor de leefbaarheid.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mevrouw Vertriest, vermits het voor de leefbaarheid belangrijk is, is het ook voor de politiek belangrijk. Ik wil dat in alle duidelijkheid benadrukken.

In het Stedenfonds zal wel specifiek de parameter 'groenvoorziening' worden opgenomen. Vermits daar de nood het hoogst is, zal dit één van de voorwaarden zijn om binnen de verdeling van het Stedenfonds de middelen volledig op te nemen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Mathieu Boutsen tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken, over het inzagerecht van gemeenteraadsleden in e-mailberichten aan gemeentebesturen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Boutsen tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken, over het inzagerecht van gemeenteraadsleden in e-mailberichten aan gemeentebesturen.

De heer Boutsen heeft het woord.

De heer Mathieu Boutsen : Mijnheer de minister, er zijn gemeenteraadsleden die geen inzage krijgen

Boutsen

in de inkomende e-mails op het gemeentehuis, met als argument dat het niet om post gaat. Nochtans gebruiken steeds meer burgers e-mail om met het gemeentebestuur te communiceren. Ook de gemeentelijke diensten maken steeds meer gebruik van elektronische post. Het valt te verwachten dat het aantal e-mails het aantal poststukken binnen afzienbare tijd zal overtreffen.

Mijnheer de minister, beschouwt u e-mail als post? Mogen inkomende e-mails worden ingezien door de gemeenteraadsleden? Als dat niet wordt toegelaten, is dat dan geen uitholling van het inzage-recht van de gemeenteraadsleden? Wat kan de Vlaamse overheid daaraan doen? Wellicht speelt ook de deelname aan de meerderheid op gemeentelijk niveau een rol bij het al dan niet toestaan van inzage-recht. Het is raadzaam om de gemeenten op één lijn te krijgen.

De voorzitter : De heer De Loor heeft het woord.

De heer Herman De Loor : Mijnheer de minister, naar mijn mening moeten gemeenteraadsleden te allen tijde bestuursdocumenten kunnen inzien. Het college mag geen misbruik maken van de technische vooruitgang om dit te belemmeren. Ik steun daarom de vraag van de heer Boutsen. De Vlaamse overheid moet erop toezien dat het inzage-recht niet wordt bemoeilijkt.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, de algemene filosofie is inderdaad dat het inzage-recht van gemeenteraadsleden niet mag worden beknót. Het omgekeerde is toelaten dat men prutst aan de gemeentelijke democratie, en dat is onaanvaardbaar. De concrete toepassing van dit principe is echter minder gemakkelijk dan men wel zou denken.

Krachtens artikel 84 van de nieuwe gemeentewet kunnen de gemeenteraadsleden een afschrift krijgen van de akten en stukken betreffende het bestuur van de gemeente onder de voorwaarden die worden bepaald in het reglement van orde. Geen akte of stuk kan worden onttrokken aan het onderzoek van de raadsleden.

Ik wijs erop dat artikel 84 enkel slaat op dossiers van gemeentelijk belang of van gemengd belang, en niet op dossiers van zuiver federaal, gewestelijk of gemeenschapsbelang. Voor deze laatste categorie van dossiers vallen de raadsleden terug op de gewone openbaarheidswetgeving die geldt voor alle burgers.

Onder akte of stuk in de zin van artikel 84 van de nieuwe gemeentewet wordt verstaan : 'elk bij het bestuur berustend bestuursdocument, ongeacht de informatiedrager, vanaf het ontstaan van het document, ongeacht het stadium van de besluitvorming. Dit wil zeggen ook de dossiers die nog niet afge-werkt zijn, met uitzondering van de persoonlijke nota's van ambtenaren, schepenen of burgemeesters die nog in bewerking zijn of die nog ter studie liggen bij het college.'

Elders lezen we : 'binnenkomende post die betrekking heeft op zaken van gemeentelijk of van gemengd belang valt onder deze begripsomschrijving, ongeacht of de briefwisseling gericht is aan de gemeenteraad, het college, de burgemeester of een individuele schepen. Een raadslid heeft het recht deze briefwisseling in te zien vanaf het ogenblik dat ze bij de gemeente is toegekomen.'

Briefwisseling die persoonlijk gericht is aan ambtenaren kan in principe enkel worden geopend door die ambtenaar, tenzij die zijn toestemming heeft gegeven aan het bestuur dat deze briefwisseling mag worden geopend door iemand anders. Als hij zijn toestemming niet geeft, dan beslist alleen de ambtenaar of hij de briefwisseling aan het bestuur bekendmaakt. Het niet-bekendmaken van briefwisseling die bestemd is voor het bestuur en bijvoorbeeld dient tot afhandeling van een dossier, zal uiteraard wel aanleiding kunnen geven tot een persoonlijke nota, een negatieve beoordeling of een tuchtstraf.

Ook een e-mail valt onder de begripsomschrijving. Toch rijst hier de vraag vanaf wanneer een e-mail kan worden beschouwd als een akte of stuk betreffende het bestuur van de gemeente.

Er rijst geen probleem als een personeelslid van het secretariaat of een ander personeelslid een binnenkomende mail afprint en die bij de inkomende post legt om te worden verspreid.

Wat niet uitgeprinte e-mails betreft, is de situatie minder duidelijk. Een e-mailadres is persoonlijk. De arbeidsrechtbanken van Brussel en Antwerpen stelden in vonnissen van respectievelijk 2 mei 2000 en 4 maart 1998 met betrekking tot de arbeidsverhouding werkgever-werknemer, dat informatie op het bedrijfssysteem in wezen bedrijfsinformatie is. Aan de andere kant sluit dit niet uit dat een werknemer zich kan beroepen op het recht op privacy, wat nog niet wil zeggen dat de regelmatige kennisname van de informatie op het bedrijfssysteem een schending is van het recht op privacy. Hierbij wordt in feite het relativiteitsbeginsel toegepast. Dat wil

Van Grembergen

zeggen dat werken het opgeven van een deel van de privacy inhoudt. De privacy van iemand die werkt, wordt beïnvloed door de arbeidsverhouding waarin hij of zij zich bevindt, en een arbeidsverhouding veronderstelt de uitoefening van gezag door de werkgever. Dit principe is mijns inziens ook van toepassing op de verhouding schepenen-gemeenteraad.

Uit het voorgaande blijkt duidelijk dat het zomaar toegankelijk maken van e-mails zeker niet evident is. Daarbij mag niet uit het oog worden verloren dat er naast de ontvanger van het bericht en het gemeentebestuur nog een derde partij in het spel is, namelijk de verzender. Hij of zij zou ook bezwaren kunnen hebben tegen het openbaar maken van het bericht.

Zoals u terecht stelt, mag de invoering van de moderne informatie- en communicatietechnologie niet leiden tot een uitholling van het inzagerecht.

Het creëren van een systeem waardoor elke e-mail van een personeelslid of mandataris kan worden ingezien met de bedoeling relevante informatie uit het systeem te halen, gaat evenwel te ver.

Daarom is het wenselijk dat er intern regels worden afgesproken. Men kan bijvoorbeeld alle e-mails afdrukken die betrekking hebben op het bestuur van de gemeente, of deze e-mails opslaan in een bestand dat door de raadsleden kan worden geraadpleegd. Dergelijke e-mails kunnen worden doorgestuurd naar het algemene e-mailadres van de gemeente. Relevante informatie kan rechtstreeks worden afgelezen van het scherm op de betrokken dienst. E-mails kunnen worden meegegeven op een diskette, of worden opgeslagen in elektronische dossiers.

Ook zou aan derden kunnen worden meegegeeld dat een e-mail met informatie betreffende het bestuur van de gemeente openbaar kan worden gemaakt aan de gemeenteraadsleden en aan de burgers. In de omzendbrief van het ministerie van Binnenlandse Zaken van 19 januari 1990 en in een omzendbrief van de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken wordt uitgesloten dat de raadsleden een directe toegang hebben tot het gemeentelijk informaticasysteem via een terminal of een pc. Als redenen daarvoor vermeldt men de beveiliging van het systeem en de bescherming van het privé-leven van de inwoners.

Het lijkt mij niet onmogelijk dat gemeenteraadsleden in de toekomst via een digitale identificatie een aantal gegevens on-line opvragen. Uiteraard rijst dan het praktische probleem om de rest van de gegevens ontoegankelijk te maken.

Wat de dossiers van zuiver federaal, gewestelijk of gemeenschapsbelang betreft, zullen de gemeenteraadsleden een beroep moeten doen op de openbaarheidswetgeving, met de bijbehorende uitzonderingsgronden. Hierbij gelden, behoudens de toepassing van de uitzonderingsgronden, in principe dezelfde regels. Een e-mail is een bestuursdocument.

Tot op heden zijn bij mijn administratie nog geen problemen gemeld. Indien zou blijken dat het inzagerecht wordt uitgehold en dat de informatie die per e-mail is meegedeeld niet ter beschikking wordt gesteld, zal ik de nodige maatregelen treffen.

Mijnheer Boutsen, ik hoop dat u inziet dat deze problematiek ingewikkelder is dan u in de formulering van uw vraag liet uitschijnen.

De voorzitter : De heer Boutsen heeft het woord.

De heer Mathieu Boutsen : Ik wil de minister danken voor zijn uitgebreid antwoord. Als ik het goed heb begrepen, zullen de gemeenten een omzendbrief ontvangen. Daarin zal duidelijk worden gesteld waarover het gaat en wat er precies kan en moet worden meegedeeld.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : We zullen dien-aangaande een initiatief nemen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos Bex tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken, over de loonkostprognoses van de gemeenten ingevolge de politiehervorming

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Bex tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Ambtenarenzaken, over de

Voorzitter

loonkostprognoses van de gemeenten ingevolge de politiehervorming.

De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex : Mijnheer de voorzitter, tijdens de voorbereidingen van de gemeentelijke begrotingen en tijdens de gesprekken die we hebben gevoerd met de vakbondsafgevaardigden zijn we tot het besluit gekomen dat de politiehervorming voor de gemeenten onrechtstreeks heel wat financiële consequenties zal hebben.

Ik verklaar me nader. Ten gevolge van het Octopusakkoord worden de loon- en arbeidsvoorwaarden van de federale politie en de lokale politie gelijkgeschakeld. Dit betreft onder meer de dienstvrijstellingen en de zaterdagprestaties.

In een gemeente, waar tenslotte ook politieagenten functioneren, resulteert dit automatisch in een doorsijpeling van de verbeterde verloning naar het totale personeelskader. In mijn eigen gemeente hebben we deze berekening even gemaakt. Op jaarbasis zal de loonkost met ongeveer 10 percent stijgen. We moeten deze stijging opnemen in de eerstvolgende CAO.

De minister van Binnenlandse Zaken heeft verklaard dat de politiehervorming de gemeenten niets zal kosten. Onrechtstreeks gaat het hier evenwel om een zware factuur. In het verleden is ook gesteld dat de gemeenten geen argumenten hebben om voor een verhoging van hun ontvangsten te pleiten. We kunnen echter duidelijk aantonen dat de politiehervorming voor de gemeenten een zware loonkostverhoging met zich meebrengt.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, ten gevolge van de federale politiehervorming zijn heel wat onderhandelingen gevoerd met de vakbondorganisaties die het politioneel kader vertegenwoordigen. Dit geldt zowel voor het gemeentelijk politiekader als voor de rijkswachtbrigades. Het gevolg van deze onderhandelingen is dat 8 tot 10 miljard frank aan bijkomende verloningsgelden zullen worden uitbetaald. Deze betere verloning houdt rekening met de verantwoordelijkheden van de politieagenten en moet hun positie verbeteren.

Binnen de gemeenten heeft dit vooral discussies onder de personeelsleden tot gevolg. Heel wat personeelsleden moeten vaststellen dat het gemeentelijk politiekader plots in een andere vergoedingssituatie is terechtgekomen. Het gaat hier duidelijk om een verbeterde situatie. De andere gemeentelijke personeelsleden krijgen evenwel hetzelfde loon als tevoren.

Binnen het departement Binnenlandse Aangelegenheden is de verloning van de gemeentelijke, de provinciale en de gewestelijke ambtenaren besproken. Hierbij zijn niet steeds dezelfde parameters en benaderingswijzen gehanteerd. Vermits deze mensen elkaar al lang kennen en elkaar dagelijks ontmoeten, kan dit bepaalde vormen van ongenoegen doen ontstaan.

Hoewel ik het bestaan van deze problematiek zeer goed beseft, wil ik er toch op wijzen dat de gemeenten niet dezelfde verloningsstrategie moeten volgen als op het federale niveau is afgesproken. Indien de gemeenten dit met hun eigen middelen moeten proberen, zouden ze immers een mechanisme in gang zetten. De gemeentelijke mogelijkheden zijn dan niet langer dezelfde als tijdens de besprekingen die tot het akkoord op het federaal niveau hebben geleid. Het gevolg hiervan zou zijn dat de loonpolitiek van de federale overheid ook de loonpolitiek van het Vlaams Gewest, van de Vlaamse Gemeenschap, van de Vlaamse provincies en van de Vlaamse gemeenten zou bepalen. Dit is onaanvaardbaar.

Minister Duquesne, die op het federale niveau nog steeds bevoegd is voor de politie, houdt nog steeds staande dat de miljarden die in het kader van de politiehervorming worden overgeheveld, moeten volstaan om de gemeenten de normale lasten van deze hervorming te laten dragen. Dit betekent dat deze hervorming geen gevolgen zou mogen hebben voor de normale financieringsmiddelen van de gemeenten.

Of deze stelling klopt, zullen we de komende maanden kunnen vaststellen. Als ze niet klopt, zal dit repercussies hebben op de Vlaamse regering, die de voorgijverheid van de Vlaamse gemeenten is. In dat geval moeten we dit met de minister van Binnenlandse Zaken bespreken. De politiehervorming zou dan een perfide resultaat opleveren, waarbij federale beslissingen invloed zouden hebben op de gewestelijke, de provinciale en de gemeentelijke verloningssituatie. Dit is onaanvaardbaar. Het federale niveau moet instaan voor alle eventuele bijkomende kosten.

Van Grembergen

Ik wil hier nog even aan toevoegen dat het politiepersoneel, ten gevolge van de politiehervorming, in de toekomst geen deel meer zal uitmaken van het gemeentelijk personeel. De politieagenten worden personeel van de politiezones. Deze zones zullen over een speciale politieraad en over een speciale begroting voor de eigen zone kunnen beschikken.

In feite wordt op die manier een onafhankelijk bestuur gecreëerd. Men kan dit vergelijken met de OCMW-besturen, die onafhankelijk zijn van de gemeentebesturen, de gemeenteraden en de gemeentelijke besluiten.

We zullen niet aanvaarden dat federale beslissingen mechanismen op gang brengen die de gemeenten in moeilijkheden brengen op het vlak van de verloningen en van discussies over de verloningen. Indien dit toch zou gebeuren, zullen we dit met de minister van Binnenlandse Zaken bespreken.

De voorzitter : De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex : Ik dank de minister voor zijn antwoord.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 12.33 uur.*
